

Гласило Националног савјета црногорске

националне мањине у Републици Србији

ISSN 2738 - 1722

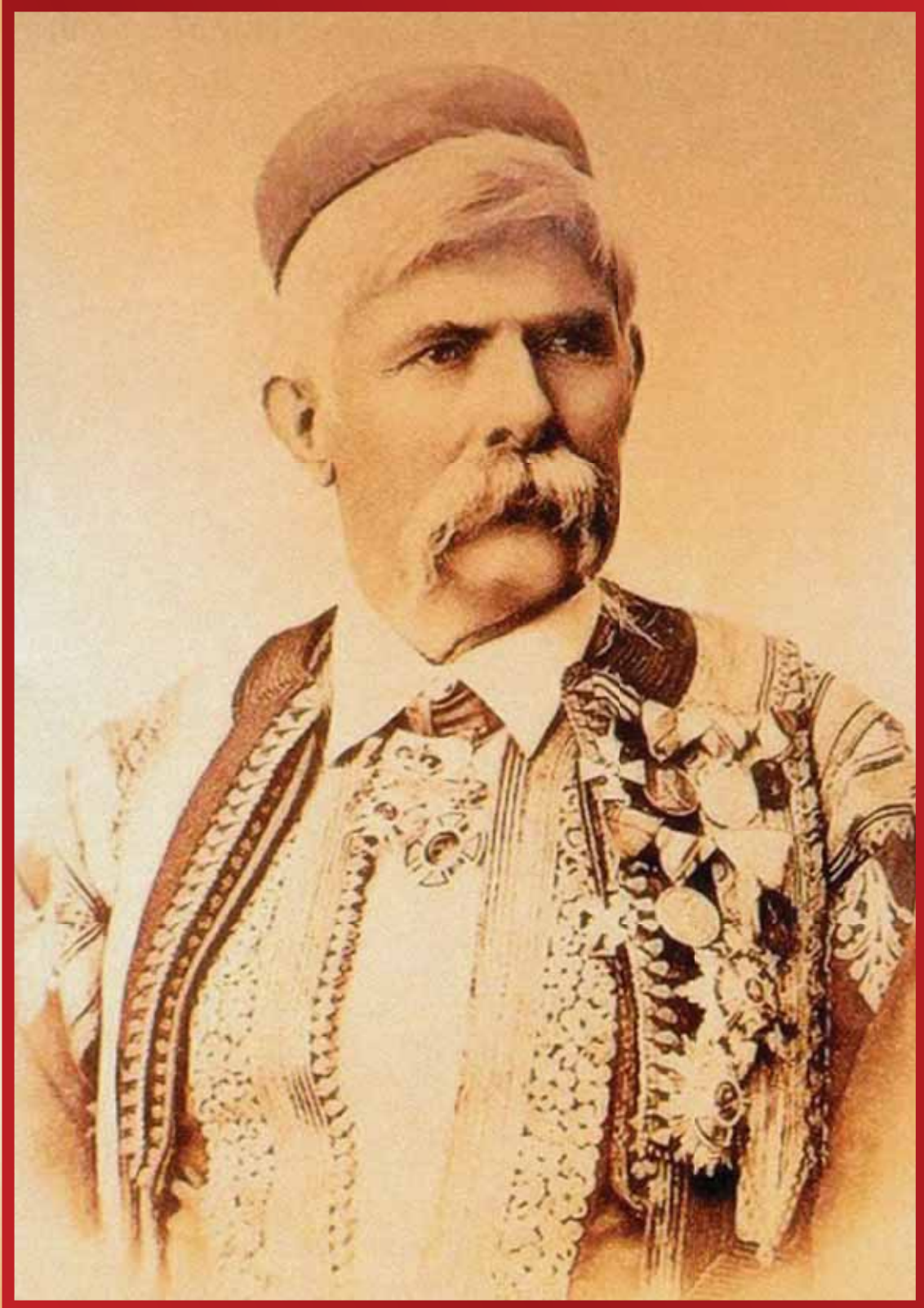

ВИЈЕСТ

ГОДИНА I / БРОЈ 3

ЈУЛ / СЕПТЕМБАР 2021.

ВИЈЕСТ у знак сјећања на Војводу Марка Миљанова

ВИЈЕСТ

**НОВИНСКО
ИЗДАВАЧКА
УСТАНОВА
„ВИЈЕСТ“**

**21460 Врбас,
Маршала Тита 87**

тел: 021 702 521

ЖИРО РАЧУН
265 201031000860 739
Raiffeisen bank

**Моб тел: 069 64 82 90,
тел: 021 702 521
E- mail: info@mne.rs**

УПРАВНИ ОДБОР
др Благоје Марковић,
председник
Драгољуб Маловић, члан
Милун Чуровић, члан

**ДИРЕКТОР И
ГЛАВНИ И ОДГОВОРНИ
УРЕДНИК**
Драган Ивановић

ТЕХНИЧКИ УРЕДНИК
Радомир Чубрановић

НОВИНАРИ САРАДНИЦИ
Драган Мартиновић
Милун Чуровић
Александра Чубрановић,
фоторепортер

**СЕКРЕТАР НИУ
„ВИЈЕСТ“**
Александра Марковић

APR NV001006
ISSN 2738 - 1722
COBISS SR - ID 34298377

РИЈЕЧ УРЕДНИКА

У ОВОМ БРОЈУ

Поштовани читаоци,

оба броја гласила „Вијест“ оде у јавност и нађе свој мир у рукама вјерних читалаца и поштовалаца онога што је редакција „Вијести“ за вас припремила.

И први и други број гласила „Вијест“ је, од Вас читалаца и стручне јавности, био веома топло примљен са великом подршком да наставимо даље да се боримо са новим изазовима, са новим садржајима, који ће својим кварталним излагањем и објављеним чланцима, информисати и унаприједити квалитетни и садржајни рад црногорске националне заједнице у Републици Србији.

На конференцији за штампу, која је одржана у Новом Саду, а тим поводом у овом броју објављујемо Прес клипинг, која је била добро посјећена од представника средстава информисања, потврђен је од стране новинара висок и професионалан ниво извјештавања, квалитетан и садржајан ниво техничке, графичке и штампарске уређености листа.

Пред Вама је трећи број гласила „Вијест“, на чијим страницама можете са радошћу и задовољством прочитати текстове које гласило у свом садржају објављује и прати.

Настављамо са представљањем највећих историјских личности црногорске историје, пратимо рад Националног савјета црногорске националне мањине у Републици Србији, удружења Црногораца у Србији као и стручне текстове наших земљака, познатих у области здравства, сликарства, спорта, права, психологије, економије, културе, обавјештавања, образовања, употребе језика, као и других научних и стручних дисциплина.

Надам се, поштовани читаоци, да ће трећи број гласила „Вијест“ код Вас наићи на топао пријем као претходна два броја, што ће нас мотивисати за бољи, одговорнији и квалитетнији рад.

Драган Ивановић, главни и одговорни уредник

ЂЕ СЕ ШТО НАЛАЗИ

МАРКО МИЉАНОВ	1. стр.	АКТИВНОСТИ НАШИХ УДРУЖЕЊА
Ријеч уредника: У ОВОМ БРОЈУ	2. стр.	- Удружење Црногораца Ловћенца прославило Дан државности
ВОЈВОДА МАРКО МИЉАНОВ ..	3. стр.	- Прослава 13. јула у Врбасу
СЛАВНА ЦРНОГОРКА И УНУКА МАРКА МИЉАНОВА	4 стр.	- Удружење Црногораца „Црвенка“, Црвенка
ХРОНИКА АКТИВНОСТИ НАШЕГ НАЦИОНАЛНОГ САВЈЕТА:		ЗДРАВЉЕ
- PRESS конференција о успјешном почетку рада „Вијести“	5-7. стр.	- Covid – 19 инфекција и неуролошке компликације
- Будва – краљица Медитерана	8. стр.	СПОРТ
- На централној прослави Дана дијаспоре у Бијелом Пољу уручене награде	9-10. стр.	- Човјек са динамитом у ногама – Петар Никезић
- Промоција романа „Кастигуља“ Јасенке Лаловић	10. стр.	- IN MEMORIAM Момир – Мошо Лучић
		ОДА КУЧИМА, Радмила Татић .
		ПРИЈАТЕЉ НАШЕГ ЛИСТА
		- БУДВА

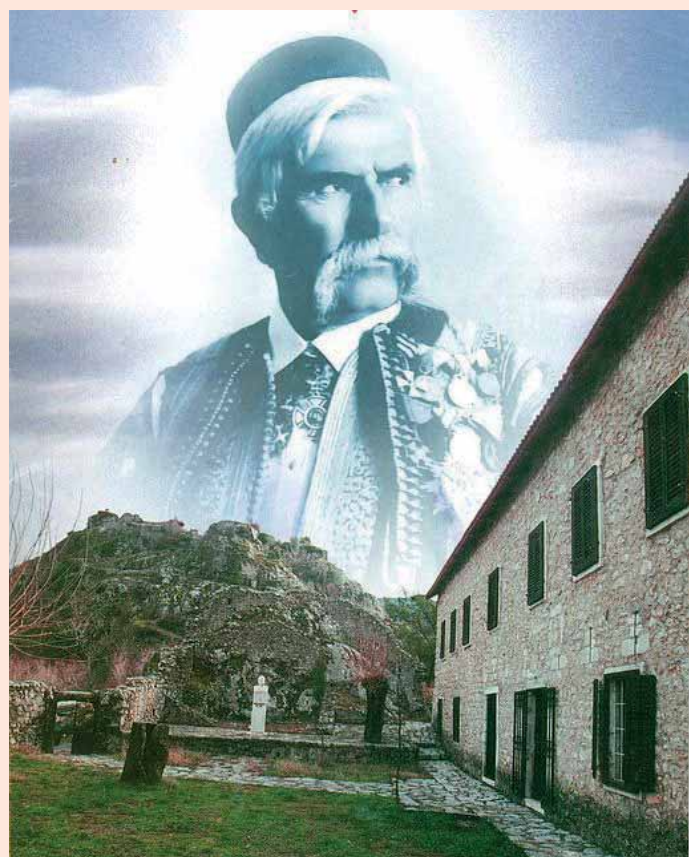
ВОЈВОДА МАРКО МИЉАНОВ

Ратник, књижевник, а прије свега човјек

Вјечно је само оно по нама у Црној Гори, што је уклесано у камену, а истовремено је и вјечно оно, што је уклесано у душу једног народа. Најбољи пример јесте чојство и јунаштво Војводе Марка Миљанова – Поповића – Дрекаловића.

Марко Миљанов Поповић, рођен је 25. априла 1833. године на Медуну, Црна Гора, од оца Миљана и мајке Борике Милић из племена Кучи. Марко се први пут жени у својој 25. години са брђанком Милосавом која умире јако млада. Марко се по други пут жени, својом до краја живота вољеном Стефом. Из тога брака рађају се три кћери. Најпознатија је била кћер Милица која је учествовала у Првом свјетском рату. Милицина ћерка Олга Иванова Лазовић, била је списатељица, композиторка, филозоф и учитељица и била је упамћена као Олигивана Лојд Рајт, супруга чувеног америчког архитекте.

Марково рано детињство је слабо упамћено и мало се тога зна. Сви хроничари Марковог дјела биљеже Марков долазак на Цетиње гдје је ушао у службу књаза Данила као перјаник. Војводске ознаке му је дао црногорски књаз Никола Петровић са којим се касније разишао због политичких неспоразума.

Музеј Марка Миљанова

Марка описују као човјека циновског тијела, отвореног, искреног и поштенога. Из његових очију сијева срчаност која пркоси смрти, ход му је био еластичан, пун окретности и снаге.

Војничку славу стиче предводећи црногорску војску у борбама на Фундини 1876. године, када је задао коначни ударац турским снагама и донио можда најважнију побједу у рату за независност Црне Горе.

Послије ове побједе преузима улогу градоначелника Подгорице.

Након окончања рата, Марка уздижу у Црној Гори као великог јунака и војсковођу. Ван граница Црне Горе, немачки научник Бернхард Шварц је писао да је Марко „најчеличнији“ од свих Црногораца, а Талијан Франћеско Киниго га упоређује са Гарибалдијем.

Чувена је она Маркова реченица: „Јунаштво је када себе браним од другог, чојство је када другог браним од себе.“

Ова велика популарност у народу је по многим била и главни камен спотицања између њега и Књаза Николе, што је резултирало њиховим оштрим сукобом, након чега је Марко Миљанов вратио чин Војводе, напустио Државно вијеће и вратио се у родни Медун.

У свом родном мјесту се „рађа“ нови Марко, овога пута као књижевник. То рађање је било просто невјероватно, јер је Марко био потпуно неписмен до своје 50. године. Он се описмењује и одмах посвећује литерарном раду, а у народу стиче још већи углед и поштовање но прије.

Оставио је иза себе неколико дјела, попут радова „Племе Кучи“, „Живот и обичаји Арбанаса“, но његово најпознатије дјело је „Примјери чојства и јунаштва“.

Академик Вељко Петровић пише „да је Марко прави и једини настављач дјела Његоша и да се може сврстати у класике српске књижевности, али и да Марко у појединим дијеловима превазилази Његоша.“

У Марковим чојствима и јунаштву постоји много примјера који су ушли у легенде.

Први примјер је понуда Беча да као владар формира квази државу на граници Црне Горе и Албаније. Аустрија је играла на карту освјете Марка Миљанова ка Књазу Николи за сва понижења која му је овај начинио. Марко је понуду Беча одбио, јер не жели да га служи док он гази права Срба у Босни и Херцеговини.

Други примјер је веридба кнежевића Петра Карађорђевића са црногорском кнегињом Зорком, ћерком књаза Николе, који је донио као поклон, између осталог, шест сребрних сабљи да се подијели највиђенијим Црногорцима. Једна од њих је уручена Марку Миљанову као славном јунаку. Овај гест се није допао Књазу Николи, који је тражио да се сабље врате.

Марко Миљанов неће да врати сабљу са сљедећим ријечима: „Нијеси ми ти сабљу дарива, стога ти је никад повратит нећу. Ако је потребита ономе што ми је даде, на његов захтјев би је повратио, иначе другом никоме.“

Причају да је ово одбијање Марково постиђело књаза Николу.

Озбиљно нарушеног здравља Марко у августу 1900. године заједно са супругом Стефом путује у Беч.

На питање Стефино „што рекоше ови њемачки доктори“ Марко одговара:

„Богуми Стефе, ја њихов језик нисам никад разумијева али сад, чини ми се, лијепо разумијем све. Ови мој непријатељ толико је јак (оболио од рака), са сњим се не могу борити ни ја.“

Свом пријатељу кучком командиру поручује:

„Ја мрем срећан па иако не доживјех да читам моје књиге, а ја ћу у гроб слушат. Како читају унуци мојијех другова.“

„Као Куч мрем прилично срећан, а као Србин несрећан и незадовољан.“

Дан уочи смрти, 1901. године, Марко је записао:

„На аманет ви моја Стефа и моја част. Збогом! Не могу више.“

Преминуо је у Херцег Новом у својој 68. години живота.

Сахрањен је на тврђави у Медуну, где се данас налазе два споменика – стара оригинална надгробна плоча коју је подигла негова жена Стефа и друга, подигнута неколико година након његове смрти.

Године 1971. на Медуну је у родној кући Марка Миљанова, отворен музеј посвећен животу, раду и дјелу Марка Миљанова, једне од најзначајнијих личности у историји Црне Горе, војводи, пјеснику и државнику.

Драган Ивановић

СЛАВНА ЦРНОГОРКА И УНУКА МАРКА МИЉАНОВА

Прије равно 36 година, преминула је у далекој Америци Олга Ивановна Лазовић, славна Црногорка и унука Марка Миљанова. Била је кћер врховног судије из времена краља Николе и ћерка Милице, генералке хероине из Првог свјетског рата, најмлађа од петоро ђеце.

У октобру, јесен је већ мирисала са неизбјежним сјевером што је са Комова тражио пут ка равници, милујући Подгорицу и таласајући Скадарско језеро.

А баш у том периоду, прије пола вијека, на Медуну се појави упадљива женска фигура, маркантан и мрк поглед што гледа ка висини, дугог врата и антички извајаним раменима, не толико физиономијом јер је тим брдима савршено припадала, већ стилем даме са Менхетна.

Била је угледна гошћа на отварању Музеја свога ђеда Марка Миљанова, војводе Куча.

Тога дана и њен посљедњи долазак у Црну Гору.

Олгивана Лојд Рајт, унука Марка Миљанова

Френклин и Олгивана у Таилесину

У контексту садашњости, Олгино појављивање у Црној Гори би данас изазвало велику пажњу јавности и била би велика ексклузива.

Оно што се тада знало је да је Олга удата Рајт, са пуним именом Олгивана Лојд Рајт, била председница угледне Фондације Френк Лојд Рајт.

Па и њена посјета Кучима је била зачињена причом о егзотици, каквом су Запад, Америка са једне и словенски Исток са друге стране, најљепше успјели да споје управо људи са наших простора, а Олга је то умјела савршено и боље од свих.

Да буде подједнако и Олга Ивановна Лазовић, унука Марка Миљанова, дјевојчица која је са седам година кренула у дуг животни пут из Црне Горе и то давне 1905. године и Олгивана Лојд Рајт, она која је двије деценије касније ушла у креативни вртлог љубави са Френком Лојдом, чувеним архитектом пројектантом када је у Америци пројектовао неке од највећих дјела и зграда, Филивотер или музеј Гугенхајм и да Америци подари у том периоду нека од најпрепознатљивијих дјела архитектуре 20. вијека. Осим пројектовањем, Лојд Рајт се бавио и писањем. Причу о Олги најљепше зборе Френкова дјела.

Стасита Црногорка је, за вријеме Френковог најактивнијег стварања, компоновала, писала колуме, књиге.

Црногоркама тако приличи, иако ту улогу најчешће нијесу бирале, да на самосвјести и карактеру себе разапињу између традиције и еманципације. И да на том простору граде цијелу планину од фатализма, особе које не пристају на компромисе. Такве су увијек прагиле гласине и нагађања просјечних.

После Френкове смрти 1959. године Олга се посветила фанатичном раду. Кроз вишедеценијско вођење фирме, са потпуном посвећеношћу у свим сегментима.

То су јој замјерали, сачувана је слика – цртица о старици удовици, на врху, којој је одбор директора само формалност, гдје је њена ријеч једини закон и гдје је водила све, давала савјете архитектама, водила драмску секцију, хор, плесну групу и била духовни лидер Фондације Френка Лојда Рајта.

Олга се, као што написах, након отварања Музеја Марка Миљанова, није више враћала у Црну Гору.

Дом у Аризони јој остаде вечно почивалиште, а њена последња жеља да њен пепео буде у заједничкој гробници, помијешан са њеним вољеним Френком у Талесин Весту буде на крају испуњена.

Драган Ивановић

PRESS KONFERENCIJA POSVEĆENA USPJESHНОМ ПОЧЕТКУ РАДА НАШЕГ ЛИСТА "ВИЈЕСТ"

Nacionalni savjet crnogorske nacionalne manjine
NOVINSKO IZDAVAČKA USTANOVA „VIJEST“

Broj: 1 – 353
Datum: 15.06.2021

POZIV NA KONFERENCIJU ZA NOVINARE

Poštovani,

Pozivamo Vas, na Konferenciju za novinare, koja će se održati:
u Novom Sadu, Hotel „Fontana“ Pašičeva 27. dana 17.06.2021. godine, sa
početkom u 11 časova, konferencijska sala.

T E M A

**PREDSTAVLJANJE PRVOG I DRUGOG BROJA GLASNIKA
„VIJEST“ NOVINSKO IZDAVAČKE USTANOVE „VIJEST“, ČIJI JE
OSNIVAČ NACIONALNI SAVET CRNOGORSKE NACIONALNE
MANJINE U REPUBLICI SRBIJI.**

Molimo Vas, da se odazovete našem pozivu, i medijski propratite ovaj za
nas, kapitalni projekat.
Hvala,
Kontakt telefon: 069 64 82 90

Direktor i glavni i odgovorni urednik UO „Vijest“

Dragan Ivanović

Novinsko izdavačka ustanova „Vijest“, Maršala Tita 87, 21460 Vrbas
e- mail: tel:
PIB: 112283551, Matični broj: 08971439
RČN: 265201031000860739, Poslovna banka: Raiffeisen bank

Драган Ивановић подноси уводну реч

**Екипа Вијест-и (с лијева):
Чубрановић, Ивановић, Александра
Чубрановић, др Марковић и Чуровић**

Фото: Александра Чубрановић

КОНФЕРЕНЦИЈА ЗА ШТАМПУ ГЛАСИЛА "ВИЈЕСТ"

17. јун 2021.

У новосадском хотелу „Фонтана“ 17. јуна 2021. године одржан је PRESS сусрет поводом обиљежавања успјешног почетка рада 1. и 2. броја гласила „Вијест“ Националног савјета црногорске националне мањине у Републици Србији.

У име гласила „Вијест“, присутним новинарима обратили су се: Драган Ивановић, директор и главни и одговорни уредник „Вијести“ и уједно члан Националног савјета црногорске националне мањине у Србији; др Благоје Марковић, потпредсједник Националног савјета црногорске националне мањине у Србији и предсједник Управног одбора Новинско-издавачке установе „Вијест“ Врбас; Милун Чуровић, члан Извршног одбора Националног савјета црногорске националне мањине и члан УО НИУ „Вијест“ и Радомир Чубрановић, технички уредник листа „Вијест“.

Добро организованом PRESS сусрету присуствовали су новинари писаних и електронских медија из Новог Сада.

Драган Ивановић је упознао колеге новинаре са успјешним почетком рада оба броја „Вијести“ који тренутно излази у тромесечном периоду у сарадњи са бројним сарадницима. Ивановић је, такође, детаљно говорио о активностима Националног савјета, као и са активностима Новинско-издавачке установе „Вијест“. Др Благоје Марковић је информисао новинаре са радом УО Националног савјета и одличном сарадњом са министарствима, Покрајинским секретаријатом за културу и информисање, важним установама, РТВ-ом, Градоначелницима Врбаса и Новог Сада. Милун Чуровић, члан Извршног одбора Националног савјета и члан Управног одбора НИУ „Вијест“, а у функцији новинара-сарадника, указао је на успјешну сарадњу „Вијести“ са врхунским спортским радницима и спортистима.

Исказано је задовољство да су стручна јавност, читаоци и многе установе оцијениле квалитетан и успешан рад гласила „Вијест“.

Добре и професионално одштапане „Вијести“ у пуном колору лијепо су примљене и подијељене читаоцима у 1.000 примерака, као и министарствима и установама, тако да су процјене да ће интензитет изласка Гласила „Вијест“ бити неопходан – још чешћи.

НАЦИОНАЛНИ САВЈЕТ ЦРНОГОРСКЕ НАЦИОНАЛНЕ МАЊИНЕ

18/06/2021 дијаспора **Извор: mne.rs**

ОБЈАВЉЕНА ПРВА ДВА БРОЈА ЧАСОПИСА ЦРНОГОРСКЕ НАЦИОНАЛНЕ МАЊИНЕ "ВИЈЕСТ"

17. јун 2021.

Национални савет црногорске националне мањине представио је прва два броја часописа "Вијест" који су покренули ове године. Најмлађи национални савет у Војводини, црногорски, почео је ове године да издаје своје гласило "Вијест", а све како би припаднике своје националне заједнице информисао о важним питањима која се тичу Црногораца у Србији. Прва два броја у знаку су јубилеја.

Кажу да у "Вијести" нема места за политику. Циљ им је да информишу читаоце о раду савета, али и да негују културу и традицију свог народа. Часопис "Вијест" ове године ће излазити квартално, а од наредне се надају да ће читаоци моћи да га добију сваког месеца.

Сања Мацут Милован

ДНЕВНИК
субота 19. јун 2021.

ЦРНОГОРСКА НАЦИОНАЛНА МАЊИНА ОБЕЛЕЖИЛА
ПОЧЕТАК ИЗЛАЖЕЊА СВОГ ГЛАСИЛА

Представљен часопис „Вијест“

Поводом обележавања почетка рада часописа „Вијест“, гласила Националног савета црногорске националне мањине у Републици Србији, прва два броја представљена су у новоградском хотелу „Фонтана“ током PRESS сусрета.

О гласилу „Вијест“ говорио је Драган Ивановић, директор и главни и одговорни уредник и уједно секретар Националног савета црногорске националне мањине у Србији. О часопису су говорили и др Благоје Марковић, потпредседник Националног савета црногорске националне мањине у Србији и председник Управног одбора Новинско издавачке установе „Вијест“ - Врбас, Милун Чуровић, члан Извршног одбора Националног савета црногорске националне мањине и члан УО НИУ „Вијест“ и Радомир Чубрановић, технички уредник листа.

Драган Ивановић је упознао колеге новинаре с почетком рада и садржајем оба броја часописа „Вијест“, који за сада излази тромесечно. Ивановић

Фото: Александра Чубрановић

Драган Ивановић говори на представљању часописа „Вијест“

је говорио и о активностима Националног савета, као и о предстојећем деловању Новинско издавачке установе „Вијест“.

Др Благоје Марковић је информисао новинаре о раду УО Националног савета и одличној сарадњи са министарствима, важним установама, РТВ, као и градоначелница Врбаса и Новог Сада.

Милун Чуровић, новинар-сарадник, указао је на успешну сарадњу „Вијести“ с бројним сарадницима.

Велики број читалаца и многе установе оценили су као квалитетан и успешан старт рада гласила „Вијест“.

Добро организованом PRESS сусрету присуствовали су новинари писаних и електронских медија из Новог Сада. **Е. Д.**

БУДВА – КРАЉИЦА МЕДИТЕРАНА

Свој боравак у Будви, на почетку овогодишње туристичке сезоне, искористио сам да покуцам на врата господина Марка Бата Царевића, председника општине Будва. Уручивши му прва два броја гласила “Вијест”, имао сам задовољство да се у кратком и пријатном разговору осврнемо на актуелна дешавања.

• **Господине Царевићу, прво питање које бих Вам поставио свакако је још увијек актуелно. Као председник Кризног штаба Општине Будва, каква је ситуација са Covid-19 инфекцијом?**

- Што се тиче Будве и Будванске ривијере, а и Црне Горе у цјелости, ситуација је изузетно повољна, мада смо опрезни с обзиром на велики прилив гостију из Србије, региона и иностранства. Епидемиолошке мјере које прописује Институт за јавно здравље Црне Горе се спроводе уз стални инспекцијски надзор. Надамо се да ћемо уз вакцинацију која је у току, јер је обезбијеђен довољан број вакцина, ову туристичку сезону завршити без већих проблема.

Председник Општине Будва Марко Бато Царевић и др Благоје Марковић

• **Из медија сазнајем за податак да је број туриста у Црној Гори на нивоу од 80% у односу на сезону 2019. Са каквим подацима располажете Ви, што се тиче Будве и Будванске ривијере?**

- Према подацима Националне туристичке организације, у Црној Гори у овом тренутку борави десет пута више регистрованих гостију него у истом периоду прошле године. Што се тиче Будве и Будванске ривијере, посјета туриста је на нивоу од 83% у односу на сезону из 2019. године, а у односу на прошлу годину број гостију је девет пута већи. Пошто је почетак туристичке сезоне, надам се да ће се, уз повољну епидемиолошку ситуацију, тај тренд одржати, па и повећати у јулу и августу.

• **При доласку у Будву, видио сам велики број регистрација кола из Србије која притичу у Црну Гору. Чини ми се да се неке несугласице нису одразиле на долазак гостију из Србије?**

- Традиционално највећи број гостију нам долази из Србије и БиХ, што се тиче региона, а онда из Украјине, Русије, Казахстана, Албаније, Мађарске, Пољске, Израела и других земаља западне Европе. Лично сам гостовао у Београду и Бања Луци на ТВ при чему сам позвао наше традиционалне госте, рођаке, пријатеље да су и ове године, као и претходних, добро дошли у Црну Гору и Будву. Што се тиче цијена, мислим да су на прошлогодишњем нивоу, уз мале корекције. На крају нашег разговора, искористићу и ову прилику да путем Вашег гласила “Вијест” пошаљем поруку добродошлице свим Вашим читаоцима, нашим земљацима у Србији и свим грађанима Србије, да их Црна Гора очекује. Нећемо дозволити да ништа поквари братске односе наше двије државе. Још једном, добро дошли у Црну Гору и Будву.

Др Благоје Марковић

НА ЦЕНТРАЛНОЈ ПРОЛАВИ ДАНА ДИЈАСПОРЕ У БИЈЕЛОМ ПОЉУ УРУЧЕНЕ НАГРАДЕ

На Главном градском тргу у Бијелом Пољу, у организацији Управе за сарадњу са дијаспором-исељеницима одржана и закључена Централна прослава манифестације Дани дијаспоре-исељеника, уједно и завршна прослава и овогодишња манифестација.

Прослава је започета пригодним културно-умјетничким програмом под називом „Црна Гора љубав ти је име“, након чега је услиједило традиционално додјељивање награда истакнутим припадницима дијаспоре-исељеницима и организацијама дијаспоре-исељеника у седам категорија, које Управа додјељује сваке друге године.

Предсједник Владе проф. др Здравко Кривокапић је у свом говору навео Црна Гора не може без дијаспоре, али ни дијаспора без њене матичне државе, као и да Влада има за циљ да младима створи боље услове како би остали у својој домовини, за коју је казао да је најљепше мјесто под капом небеском. Кривокапић је навео и јасан задатак који Влада тежи да ускоро постигне: „Кроз убрзани економски развој желимо заједно остварити издизање нивоа квалитета живота свих грађана Црне Горе и удуплати тренутну просјечну зараду.“ Дошло је вријеме да се окренемо будућности која је базирана на економском развоју“. Кривокапић и изразио наду да ће Влада, на чијем је челу, знати да употријеби искуство, знање и капитал дијаспоре како би се остварио основни циљ Владе, а то је одржив, паметан и инклузиван развој који је од обостраног интереса, како за дијаспору, тако и Црну Гору.

Потпредсједник Владе др Дритан Абазовић, је дијаспори пожелио добродошлицу кући, јер се људи увијек враћају на оно мјесто за које их везују посебне емоције. „Ја сам сигуран да вечерас треба послати

нову поруку позитивних вибрација, не само у Црној Гори већ широм свијета гдје живе наши људи, да није Црна Гора 650.000 становника, већ да је Црна Гора милионска земља и Црна Гора је срцем земља милијарде,” истакао је Абазовић.

На прослави се обратио и **министар економског развоја мр Јаков Милатовић**, који је указао да Црна Гора мора да научи лекцију, због свих оних које је одласком у иностранство изгубила, а која је неопходна за одрживи економски развој, предузетнички и стваралачки дух.

ВД директор **мр Сеид Хаџић** је исказао лично задовољство и част да поздрави присутне, али и оне у дијаспори који нису вечерас на прослави, у име организатора манифестације Управе за сарадњу са дијаспором-исељеницима. У свом говору упућеном дијаспори, између осталог, је навео: „Ваш успјех у дијаспори наш је понос у домовини, а ваша љубав према родном крају наша је обавеза да у доба технолошке револуције и свеобухватне приступачности комуникација осигурамо вашу присутност и адекватну улогу у креирању модерне и просперитетне државе, пуноправне чланице Европске Уније.“ Говорио је и о циљу да испред Управе којом руководи, трајно и континуирано успостави сарадњу са дијаспором и да успостави њихову глобалну мрежу у циљу каналисања знања, ентузијазма, капитала, идеја и искуства како би препородили своју матицу у земљу могућности.

Присутнима се на почетку обратио **предсједник општине Бијело Поље Петар Смолковић**, који је поздравио велики одазив дијаспоре и њихову жељу за учествовањем у свим актуелним догађајима.

По завршетку обраћања представника државних органа услиједила је традиционална додјела награда истакнутим појединцима и организацијама дијаспоре-исељеника, а овогодишњи добитници награда

су: **Завичајно друштво Плава и Гусиња “Извор” Крањ** – награда за очување државног идентитета и припадности Црној Гори, **Азра Зејнелагић** – награда за допринос у области науке, **проф. др Давид Дашић** – награда за допринос у области дипломатије и промоције Црне Горе, **Веселин Вујовић** – награда за допринос у области спорта, **Хајриз Хачко Брчвак** – награда за допринос унапријеђењу привредног партнерства са Црном Гором и **Ратко Шоћ** – награда за допринос у области културе.

Након додјеле награда истакнутим представницима дијаспоре-исељеника и удружења дијаспоре-исељеника присутнима се обратио и истакнути добротвор **Хајриз Хачко Брчвак** који је тим путем у име награђених изразио бригу дијаспоре око питања њиховог права гласа у Црној Гори. Брчвак је поручио да мостове треба градити а не рушити, те и да људе треба спајати а не, како наводи, раздвајати. Такође навео је изузетну приврженост коју дијаспора има према Црној Гори и коју константно показује и подсјетио је да дијаспора годишње само својим породицама пошаље око 600 милиона еура.

Милун Чуровић

КУЛТУРА

ПРОМОЦИЈА РОМАНА „КАСТИГУЉА“ ЈАСЕНКЕ ЛАЛОВИЋ

22.06.2021.

У организацији Националног савјета црногорске националне мањине, 18. јуна 2021. организована је промоција романа списатељице Јасенке Лаловић.

Јасенка Лаловић је пред многобројном публиком представила свој роман “Кастигуља” који представља завршни дио трилогије. Врбаска публика имала је прилику да присуствује промоцији на двије локације - Градска библиотека “Данило Киш” и у ресторану “Ловац”. Присутни су уживали у цијеловечерњем културно-умјетничком програму.

Поред многобројне публике која је подржала списатељицу Јасенку Лаловић, није изостала ни подршка од стране председника Општине Врбас, Предрага Ројевића, чланова Локалне самоуправе Града Врбаса, чланова Савјета и председника Националног савјета црногорске националне мањине у Србији, Драгољуба Маловића који су присуствовали промоцији.

Извор: mojacrnagora.rs

УДРУЖЕЊЕ ЦРНОГОРАЦА ЛОВЋЕНЦА ОРГАНИЗОВАЛО ПРОСЛАВУ ДАНА ДРЖАВНОСТИ

12. јул 2021.

Удружење Црногораца Ловћенца (УЦЛ) је поводом обиљежавања Дана државности Црне Горе организовало позоришну представу и пригодну прославу.

Дана 12. јула у позоришној сали у Фекетићу са почетком у 20 часова, чланови Драмског студија “Луча” из Крушчића извели су представу “Огњиште” редитеља Дејана Цицмиловића, а по тексту Жарка Команина.

Предсједник УЦЛ, Никола Мухадиновић захвалио се Драмском студију “Луча” на гостовању и представи која је испраћена великим аплаузом.

“Вјечита борба за слободу коју су водили наши славни преци ношени идејом о слободи уз антифашистичке вриједности су основа слободарске идеје црногорског народа коју и дан данас ми као њихови поносни потомци слиједимо”, истакао је Мухадиновић у свом обраћању.

Присутни чланови Удружења Црногораца Ловћенца и њихови гости су након представе наставили угодно дружење и на овај начин традиционално обиљежили Дан државности Матице Црне Горе.

Драган Мартиновић

ПРОСЛАВА 13. ЈУЛА У ВРБАСУ

13. јул 2021.

Велики број званица дошао је да прослави Дан државности и 80 година од устанка против фашизма народа Црне Горе, 13. јул, у Врбасу.

Међу гостима су били: предсједник Општине Врбас, господин **Предраг Ројевић** са својим сарадницима, предсједник Општине Мали Иђош, господин **Марко Лазић**, једанаест чланова Националног савјета црногорске националне мањине у Србији, велики број културних и јавних радника Врбаса, Малог Иђоша и Куле, чланови хора који су отпјевали црногорску и српску химну, као и глумци и чланови Драмског студија „Луча“.

У функцији домаћина, госте је поздравио **Љубиша Симовић**, замјеник предсједника Националног савјета и предсједник Управног одбора Црногорског културног центра у Врбасу. У свом обраћању гостима, **Љубиша Симовић** је у надахнутом уводном слову, говорио о значају 13. јула и поменуо два датума.

Први се односи на 13. јул 1878. године, када је на Берлинском конгресу Црна Гора призната као самостална држава, а други датум се односи на 13. јул 1941. године, када је у Црној Гори међу првима на овим просторима почео народни устанак против фашизма.

Све госте је својом здравицом поздравио Божо Миљанић. Уз коктел који је домаћин приредио, госте је чекало и једно изненађење – ватромет на крају свечаности.

Драган Ивановић

УДРУЖЕЊЕ ЦРНОГОРАЦА „ЦРВЕНКА“, ЦРВЕНКА

Црвенка, мјесто у срцу Бачке. Послије Другог свјетског рата, 1945. и 1946. године у Црвенку је колонизовано око 520 црногорских породица са укупно 2720 лица. Колонизација је извршена у три веће групе. Највећи број црногорских породица је био из тадашње НР Црне Горе (око 470), једна група колониста црногорског поријекла са Косова и Метохије (око 40-ак породица) и колониста црногорског поријекла из НР Македоније (10 породица). Један мањи број ових породица је накнадно одустао од колонизације и вратио се у свој завичај. Велику већину, око 90% колонизованих породица, према државном плану о аграрној реформи и колонизацији, чиниле су породице из Даниловградског среза (Општине). То су биле породице највећим дијелом из Бјелопавлића, па редом из Загарача, Комана са Бандићима, Пјешиваца и Спужа. Мањи дио породица био је из никшићког Среза, а појединачно и из других крајева Црне Горе. Имајући у виду ове историјске чињенице, Црногорци из Црвенке, потомци породица црногорских колониста, ријешени да очувају сјећање на своје претке, своје поријекло и свој завичај оснивају Удружење Црногораца „Црвенка“.

Удружење Црногораца „Црвенка“ је основано 17. октобра 2013. године, али је незванично почело свој рад на манифестацијама културног садржаја 2012. године. Тада је организован Први Црногорски Сабор у Црвенки као пробни, пилот пројекат са реномираним гостима, а приказана је и позоришна представа „Воз“ у извођењу драмске секције из Сивца. Сабор је организован и следеће, 2013. године и прерастао је у манифестацију традиционалног карактера. Исте године, 17. октобра одржана је оснивачка Скупштина Удружења и донешен Статут Удружења.

Удружење Црногораца „Црвенка“, своје активности, између осталог, усмјерава на одржавању веза са матичном државом на бази етничких и културних обиљежја, као и са институцијама које обављају дјелатност образовања, науке, културе, издаваштва, хуманитарног рада, туризма и ловства. Удружење се бави и другим активностима које доприносе афирмацији Црногораца у средини у којој живе и дјелују, како то стоји у Статуту Удружења.

Удружење је до данас организовало бројне културне и хуманитарне манифестације међу којима су осам Сабора, седам Раштанијада, три Ликовне колоније, многе позоришне представе за дјецу, Новогодишње концерте са културно-умјетничким друштвима из Србије и Црне Горе и промоције књига. Треба истаћи и филмске сусрете са Божићаром Калезићем, редитељем, Црвенчанином поријеклом из Даниловграда и његовим гостима из области телевизије и филма. Поносни смо на наше обиљежавање 70 година колонизације гдје смо у сарадњи са Општином Даниловград испунили свој дуг према родитељима и прецима.

На свим овим манифестацијама Удружење развија сарадњу са културним радницима и институцијама из Црне Горе као и са локалним удружењима. Наше Удружење је било координатор Црногорске вечери (три вечерња концерта) заједно са два братска удружења, Удружењем Црногораца и пријатеља Црне Горе из Бачког Доброг Поља и Црногорским друштвом „Ловћен“, из Ловћенца, а под покровитељством Управе за дијаспору Владе Црне Горе. Наше Удружење је иницијатор и оснивач Националног савјета црногорске националне мањине са којим успјешно сарађује као и са готово свим удружењима Црногораца у Војводини а понајвише са удружењима из Ловћенца, Куле, Новог Сада, Бачког Доброг Поља, Змајева, Савиног Села, Сомбора и Суботице. Посебно смо поносни и на наше узајамно дружење са Удружењем Даниловграђана из Београда јер њих доживљавамо као нама блиске пријатеље и рођаке. Негујемо сарадњу са својом матицом у Даниловграду, са Општином Даниловград као и са једним бројем културних и туристичких организација из Црне Горе. Највећу почасти нам је својом посјетом указао тадашњи предсједник Општине Даниловград, господин Бранислав-Брано Ђурановић који је први предсједник даниловградске Општине који је званично посјетио Црвенку за протеклих 70 година и на томе смо му неизмјерно захвални. Успели смо да будемо спона и да на својим манифестацијама међусобно упознајемо званичнике Општине Кула са званичницима Општине Даниловград. Било је и сусрета у сфери бизниса и обилазака привредних организација у циљу развоја привредне сарадње између двије Општине.

Нашу захвалност дугујемо Општини Кула и Општини Даниловград што имају слуха и осјећаја за наше пројекте и програме и од њих имамо несребичну помоћ и подршку.

Захвални смо и нашим Црвенчанима који препознају наш рад и учествују у њему. Да не заборавимо и медијску подршку РТВ Војводина и емисије „Луча“, ТВ Мост из Новог Сада и Q телевизије из Куле који су медијски пратили сваку нашу манифестацију.

Презентацију рада Удружења Црногораца „Црвенка“, можете погледати и на интернет facebook страници:

<https://www.facebook.com/Udru%C5%BEenje-Crnogoraca-Crvenka-980089355396557/>

Живко Јовановић, Предсједник Удружења

COVID-19 ИНФЕКЦИЈА И НЕУРОЛОШКЕ КОМПЛИКАЦИЈЕ

Доласком љета и смањењем броја обољелих од Covid-19 инфекције, чинило се да смо се ослободили ове пандемије и њених компликација. Наша радост је ипак кратко трајала. Пораст броја инфицираних делта сојем, опомиње нас на опрез, придржавање епидемиолошких мјера и неопходну вакцинацију за све који то до сада нијесу учинили.

У првом броју гласила “Вијест”, у рубрици ЗДРАВЉЕ, разговарао сам о менталним поремећајима као последицом ове инфекције. Оно што се током трајања пандемије показало као значајан фактор компликација и чест пратилац тежих облика Covid-19 јесте **коагулопатија** – болест згрушавања крви и њене неуролошке компликације.

Тим поводом разговарам са др Цветом Рогановић – неурологом и начелником одјељења неурологије Опште болнице у Врбасу.

• **Др Рогановић, сматра се да поред директног патогеног ефекта вируса SARS-CoV-2 на појаву коагулопатије утичу и бројни цитокини - секреториони производи ослобођени из ћелија имуног система, нарочито код болесника са “цитокинском олујом”. Међу главним тромбоемболијским компликацијама издвајају се плућна емболија, инфаркт мозга (мождани удар) и инфаркт срца. Реците нашим читаоцима каква су ваша искуства о компликацијама мождане циркулације са одјељења неурологије или консултација из COVID одјељења Опште болнице у Врбасу?**

др Цвета Рогановић

Око 50% пацијената са дијагнозом SARS-CoV-2, вирусом одговорног за Covid-19 болест, имало је неке неуролошке проблеме као знаке “енцефалопатије”, што је општи назив за оштећење мозга. То подразумева симптоме као што су главобоља, вртоглавица, губитак чула мириса и укуса, утрнулост коже и поремећај сензибилитета на шакама и стопалима, губитак способности говора, епилептични напад и на крају мождани удар. Мождани удари имају тенденцију разорних последица. Учесталост није тако велика, али је стопа смртности код таквих пацијената изузетно висока, нарочито ако су у питању мождани удари код млађих пацијената који претходно нису имали здравствене тегобе. Неуролошке последице су резултат или недовољног дотока кисеоника у мозак или нуспојава инфламаторне реакције тела тзв. “цитокинске олује”. Засигурно је доказано да SARS-CoV-2 пролази крвно-мождану баријеру.

• **Још почетком пандемије, људи су почели интензивно да се интересују за намирнице које би појачале имунски одговор на корона вирус. Ово је запажено у Јапану. Поред бијелог лука и ђумбира, на самом врху листе намирница нашао се NATTO – традиционални јапански оброк који се спрема од зрна соје. Из овог јела је изолован ензим NATTOKINAZA – природни фибринолитик који може бити објашњење за дуговјечност и мањи кардиоваскуларни морталитет Јапанаца. Постоји у облику NATTOKIN капсула 1-2 дневно. Каква су ваша сазнања и препоруке за превенцију ових компликација?**

Пацијенти којима откажу плућа могу да се ставе на респиратор, којима откажу бубрези могу да се дијализирају и на тај начин је могуће те органе опоравити. Код оштећења мозга, ситуација је знатно неизвеснија јер нема машине која може да замијени мозак. Превентивне мере подразумевају спречавање да не дође до можданог удара, што се у овом случају односи на правовремену вакцинацију и опште епидемиолошке мјере које се препоручују свакодневно уз смањење фактора ризика као што су: регулисање нивоа шећера, крвног притиска, масноћа у крви и срчаних аритмија, престанак пушења, редовну физичку активност и исхрану “медитеранског” типа.

• **Ако су неки од Ваших пацијената имали неку од ових компликација, каква је била прогноза и наставак лијечења у смислу неуропротективног дјеловања?**

Иако су код Covid-19 неуролошки симптоми ређи него проблеми са плућима, опоравак од неуролошких последица често је некомплетан и може да потраје дуже у поређењу са другим органским системима и стога за последицу може да има много већи инвалидитет и потенцијално већу смртност. На крају нашег разговора, апелујем на све који се до сада нијесу вакцинисали – да се вакцинишу. Вакцина је рјешење и није ово прва епидемија-пандемија која вакцином спашава свијет, а неће бити ни последња. Тиме не штитимо само себе, већ и своје најближе и најдраже. Само довољним бројем вакцинисаних, можемо да се вратимо нормалном животу.

Зато апелујем још једном – ВАКЦИНИШИТЕ СЕ!

Надам се да ће наши читаоци и у овом тексту наћи нешто корисно и послушати савјете докторке, те се у име редакције и њих, захваљујем др Цвети Рогановић – неурологу.

Др Благоје Марковић

ЧОВЈЕК СА ДИНАМИТОМ У НОГАМА – ПЕТАР НИКЕЗИЋ

Дана 19. јула 2021. навршило се тачно седам година откад међу нама није један од најбољих фудбалера Војводине икада – Петар Никезић. Популарни Пера Бомбардер био је и изузетно вољен међу навијачима што најбоље показује и мурал који овај фудбалски ас има на новосадском насељу Лиман.

Међутим, како је све почело? Петар Никезић рођен је 1950. године у Змајеву, у породици колониста из Црне Горе јер је и Змајево било једно од оних мјеста у Бачкој које је захватила велика колонизација из 1945. и 1946. године. Након родног Змајева, Петар се убрзо са породицом преселио у Нови Сад гдје ће у буквалном смислу постати дијете Војводине.

У прилог томе говори и чињеница да је фудбалску каријеру почео још као пионир 1961. године међу новосадским црвено-бијелима. Лако је закључити због чега је уз своје име имао и епитет Бомбардер. Наиме, љубитељи фудбала у Новом Саду, али и широм тадашње Југославије, запамтили су га по разорном ударцу који је имао. Наравно, неко са таквом вјештином предодређен је за слободне ударце. А Никезић их је изводио са 25, 30, па и свих 40 метара од гола без устежања. Давао је голове за фудбалске шпике, спортске прегледе, за причу и подсећање попут овог.

Никезићев разоран ударац био је плод талента са једне, али и напорног рада са друге стране. О њему је и сам имао пар занимљивих анегдота.

„Када сам још био омладинац Војводине, на утакмици за првака Србије против Радничког из Крагујевца, у једном нападу лоптом сам погодио стативу, која је од силине ударца пукла и срушила се.“

„На утакмици са Црвеном звездом у Новом Саду, седамдесетих година, када сам у прекиду игре шутирао слободан ударац, тадашњем голману Ратомиру Дујковићу скоро сам дошао главе. Мислио је да може да ухвати моју лопту, али је она од силине ударца променила правац, тако да га је незгодно погодила у врат, у јабучицу. Голман је пао, морала је да интервенише лекарска служба. На срећу, све се добро завршило.“

Био је члан генерације Војводине која је освојила једини међународни трофеј – Средњоевропски, Митропа куп 1977. године. Када је ријеч о првенству Југославије, био је део генерације која је била вицешампион 1975. године, што је један од највећих успјеха Војводине када је ријеч о наступима у тадашњој Првој савезној лиги, након шампионских генерација из 1966. и 1989. године, односно такође вицешампионских из 1957. и 1962.

У периоду од 1967. до 1978, односно од 1979. до 1980. године, одиграо је 289 првенствених утакмица за први тим Војводине и постигао тачно 100 голова.

Као интернационалац играо је у америчкој Тулси (1982), затим и у аустријском Воест Линцу баш у сезони након првог одласка – 1978/79. Од 1980. до 1982. играо је за Осијек, а наредне две сезоне носио је дрес друголигаша Шибеника.

Одиграо је три утакмице за сениорску фудбалску репрезентацију Југославије.

По окончању професионалне каријере, био је шеф стручног штаба тадашње инђијске Агроуније, Младости из Апатина и Славије. Био је помоћник главног тренера у Војводини, а једно вријеме и секретар омладинског погона Војводине.

Октобра 2020. године у новосадској улици Народног фронта, у којој је живио, осликан је мурал у част Петра Никезића на веома симболичан начин. Наиме, у живом зиду који стријепи од његовог шута налази се по један играч Партизана, Црвене звезде, ОФК Београда, Сарајева, сплитског Хајдука, загребачког Динама и Ријеке. Али у тај живи зид могли су да стану и сви остали ривали против којих је барем једном играо чувени Петар Никезић.

Петар Никезић

IN MEMORIAM

Дана 28.07.2021. године у Новом Саду преминуо је у 72. години

**ПЛЕМЕНИТИ И ВРХУНСКИ СПОРТИСТА
МОМИР – МОШО ЛУЧИЋ**

О лику и дјелу врхунског спортисте "Вијест" је писала у претходном броју.

Слава му.

Редакција "Вијест"-и

Ода Кучима

Ту ће' небо над брдима хучи,
Ђе' вукови гласа не пуштају,
Нараштаји племена су Кучи,
Што се храбро у свијет распуштају.

Сами себи путеве крчили,
Борећи се срцем и поштењем,
На никог се оком не мрчили,
Ко је знао прићи с часним хтијењем.

Најбољег су од себе имали,
Пркосито с њиме ратовали,
Не дајући на крст и на вјеру,
Погазише осмалију цијелу.

И дан данас, од пера до слова,
На камену уклесано стоји,
Име храброг Марка Миљанова,
Највећега од свих Куча кад се зброји.

Кроз вјекове о њему се пише,
И непријатељ њега је штовао,
Иако је Куча све више и више,
Ал' ко Марко није постојао.

Зато свак' је из племена овог,
На своје је поносит поријекло,
Јер ко' Марка неће бити новог,
Ма колико воде још протекло.

Нек' свак' зато са собом разлучи,
Да се никад свога не одрече,
И у срцу своје племе Кучи,
Часно носи кроз вријеме што тече.

Радмила Татић

БУДВА – КРАЉИЦА МЕДИТЕРАНА

